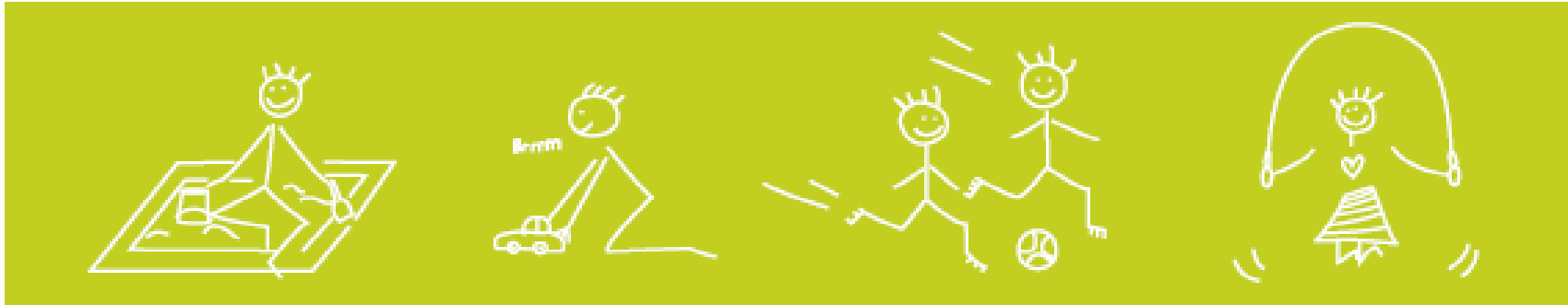

Nationellt tillsynsprojekt 2009

Hygien i förskolan

Ingrid Nilsson

Bakgrund

- Barn som går på förskola har mer infektioner, framförallt luftvägsinfektioner, än barn som vistas hemma.

Förebygga och minska smittspridningen i
förskolorna genom förbättrad egenkontroll

Mål med projektet

- Ökade kunskaper i hygien och smittskydd för kommunens miljöinspektörer
- Ökade kunskaper för miljökontoren om förskolornas egenkontroll enligt miljöbalken
- Ökade kunskaper inom hygien och smittskydd och om egenkontroll på förskolorna
- En samlad bild av hygienrutiner och egenkontroll på landets förskolor

Projektet utgår från miljöbalken

Miljöbalken skall tillämpas så att människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan

Med olägenhet för människors hälsa avses störning som ur medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig

Miljöbalken 1 kap 1 § och 9 kap 3 §

Hygien i förskolan

Kunskapskravet

”Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.”

Miljöbalken 2 kap. 2 §

D.v.s. den som driver en förskola är skyldig att ha tillräcklig kunskap för att skydda barnens hälsa

Hygien i förskolan

Försiktighetsprincipen

” Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, utföra de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människor hälsa eller miljön”

Miljöbalken 2 kap. 3§

Hygien i förskolan

Egenkontroll enligt miljöbalken

Den som driver en förskola ska fortlöpande planera, vidta undersökningar och kontrollera verksamheten för att motverka olägenhet för människors hälsa

Miljöbalken 26 kap. 19 §

Förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll, Gäller för bl.a. förskolor

Kravet på egenkontroll innebär att en verksamhetsutövare regelbundet ska kontrollera verksamheten och dess påverkan på miljö och hälsa. Det ska vara ett förebyggande arbete.

Operativa tillsynen – hur går det till?

- Socialstyrelsen startade projektet och har tagit fram material för inläsning och vägledning för miljöinspektörerna
- Tillsynsbesök utförs av miljökontoret, representant för verksamheten intervjuas och informeras
- Miljökontoret rapporterar digitalt till Socialstyrelsen

Inläsningsmaterial

- Hygien, smittskydd och miljöbalken - objektburen smitta
- Smitta i förskolan, bok och utbildningsmaterial
- Egenkontroll inom hälsoskyddsområdet
- Legionella (webben)

Vägledningsmaterial

- Om hygien i förskolan
- Om städning i förskolan
- Förslag på informationsblad till föräldrar

Nationellt tillsynsprojekt om hygien i förskolan 2009

Vägledning till miljöförvaltningar Om hygien i förskolan

Nedan följer generell information för att hjälpa till att bedöma en förskoleverksamhets egenkontroll av hygien och smittskydd. När det gäller bedömning av hygien och smittskyddsrutiner enligt miljöbalken kan det vara lämpligt att miljöförvaltningen stämmer av bedömningsunderlaget med landstingets smittskyddsenhet.

Egenkontroll

Enligt miljöbalken ska en verksamhetsutövare fortskaffa planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga att oägenhet för människors hälsa uppstår (26 kap 19 §1. I förordningen (1998:301) om verksamhetsutövares egenkontroll som gäller för bl.a. förskolor finns också krav på dokumentation.

Exempel på innehåll i egenkontrollen av hygien på en förskola är:

- rutiner för att upprätthålla en god hygien
- kontroll av hygienrutinerna
- hur man bör agera vid misstanke om smitta eller annan oägenhet
- hantering av eventuella klagomål

Egenkontrollen enligt miljöbalken kan med fördel kopplas ihop med förskolans övriga arbete med kvalitetsprogram och rutiner, t.ex. det systematiska arbetsutvecklingsarbetet.

Handhygien (handtvätt, handsprit och handskar)

Handtvätt för barn

Exempel på när barn behöver tvätta händerna är:

- när händerna är smutsiga
- efter soleskivbevakning/blöjbyte
- före varje måltid, dukning och servering
- före medverkan vid bakning/matlagning. Om barn medverkar är det viktigt att detta sker i enlighet med livsmedelslagstiftningen.
- efter utevistelse
- efter att barnet snutit sig

Det är lämpligt att låta barnen tvätta händerna under vuxens uppsikt. På blöjbarn tvättas händerna efter blöjbyte.

Samverkan med smittskyddsensheten

- Miljökontoren uppmanas att kontakta landstingets smittskyddsenshet
- Ett sätt att utveckla samarbete mellan miljökontoren och smittskyddsenshet

Nationellt tillsynsprojekt 2009

Tillsynsformulär för hygien – bedömning av egenkontroll

- Allmänt om förskolan
- Kunskap om egenkontrollkrav
- Rutiner för handhygien
- Hygienrutiner vid blöjbyten
- Städning
- Övrigt hygien och smittskydd

Nationellt tillsynsprojekt om hygien i förskolan 2009

Kommun:

Förskolans namn:

Tillsynsformulär för hygien Bedömning av egenkontroll enligt miljöbalken

Allmänt om förskolan

Kommunal förskola

Ikke kommunal förskola

Antal barn (ca) ...st.

Antal personal (ca) ...st.

Antal avdelningar ...st.

Kunskap om egenkontrollkrav

1. Känner verksamhetsutövaren till kravet på egenkontroll enligt miljöbalken (26 kap 19 §)?
Ja Nej

2. Har verksamhetsutövaren tagit del av föredraget (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll?
Ja Nej

3. Finns en övergripande skriftlig dokumentation över verksamhetens egenkontroll?
Ja Nej

4. Informeras personal om den skriftliga dokumentationen över verksamhetens egenkontroll?
Ja, all personal Ja, en del av personalen Nej Dokumentation saknas

Handhygien

Barnens handhygien

5. Finns rutiner för barnens handhygien?
Ja, skriftliga Ja, muntliga Rutiner saknas

6. När tvättar barnen händer/tvättas barnens händer?

	Alltid	Oftast	Sällan	Aldrig	Ej aktuellt
Efter blöjbyte	☐	☐	☐	☐	☐
Efter toalettbesök	☐	☐	☐	☐	☐
Före bakning/matlagning	☐	☐	☐	☐	☐
Före dukning/servering	☐	☐	☐	☐	☐
Före måltid	☐	☐	☐	☐	☐
Efter utombesök	☐	☐	☐	☐	☐
Efter att barnen stigit sig	☐	☐	☐	☐	☐

 Socialstyrelsen

001210

Vad händer framöver?

2009

- Vissa län ordnar regionala träffar om projektet
- Miljökontoren utför operativ tillsyn
- 220 (av 290) kommuner har anmält deltagande
- Miljökontoren rapporterar resultatet till Socialstyrelsen

2010

- Socialstyrelsen följer upp
- Rådata skickas ut till kommuner och länsstyrelser
- Socialstyrelsen sammanställer data på nationell nivå

Information på webben:

www.socialstyrelsen.se/hygien-i-forskolan

Ingrid Nilsson, projektledare

ingrid.nilsson@socialstyrelsen.se

Michael Ressner

michael.ressner@socialstyrelsen.se

Tack för mig!

